

ACC. NR. 3246

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av: Helgesson, A. Kyrkoh.
Härad: Adress: Stehag
Socken: Berättat av
Uppteckningsår: Född år i

1

Uppteckningen rör Klädedräkt i Stehag.

Äldre kvinnors kyrkodräkt: svart, vidrynkad kjol, vitt förkläde och vit klut, livtröja av mörkblått sammet. Obs. Mor Nils Pers i Svingote, snart 80-årig, har i behåll sin mormors gamla kläder.

(Enl. Maria Pettersson, sömmerska): Klut användes i Stehag av Emmarödskvinnorna ännu 1877-78 (Vendelmor). Hos Anders skräddare i Fiskare Nils Petterssons hus invid kyrkan, plägade klutarna bindas före gudstjänstens början. På kammarjunkarens tid gick regelbundet skjuts till kyrkan från Rönneholm. Då kunde man se ett helt lass flickor i klut.

Gamla skogvaktare Ola Andersson ("Ola Borgare") och hans hustru ett ståtligt brudpar. Hon i klut och gulltrensar.

Enl. Slöjd. Persson (född 1845) förekom högröd söndagsdräkt i Stehagstrakten. Hans mor skall ha burit rött ur-

3246

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2

ringat livstykke och röd yllekjol - kalkonerna i prästgården ble-
vo ilskna, när de fingo se kvinnorna i dessa dräkter - samt spån-
hätta, klut med "hak" baktill.

Mor Måns Christensson i Stehag gick på sin tid
klädd i skinnkjortel. Övre delen var av röd vadmal.

Maja Jöns Lars om sina svärfoäldrars bröllopsdräkt:

Lars Nilsson i (Verlinge) Kjellstorp, född i Stehag 3/8 1807, gif-
te sig 1842 med Nilla Johnsdotter, född i N.Rörum 2/8 1804. Han
bar svart brogemansrock (kläde?), som räckte till knäna, och gula
bockskinnsknäbyxor - knappar vid sidorna och granna "hosebänn".
Hon bar svart liv av "fasonerat köbetöj med blommor" och röd vam-
malskjol.

Landskap: Upptecknat av: Helgesson, And. Kyrkoh

Härad: Adress: Stehag

Socken: Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

3

Uppteckningen rör

Mor Måns Christensson (Augusta Anderssons mor-
mor) gick på sin tid i skinnkjortel. (Obs. Övre delen var av röd
vadmal.)

Klädedräkt.

I hemmet inga gardiner. Om julen klipptes tag-
gigt papper och ordnades som något slags gardin vid fönstren.

Gardiner.

Julhalm var i bruk ännu på 1850-talet i Hassle.
(Enl. Augustas mor Gertrud And.Nels, som vistades där hos sin
faster, Kerstena Åke Lars.)

Julhalm.

Om julen intogs och upphängdes i stugan "bo~~sta~~-
kronan" och "julafulen", den förra gjord dels av borster och dels
av halm, den senare av trä med utbredda vingar. "Fulen" hängdes
upp i ett "horsahår" och kunde, om den sattes i snurrande rörelse,
"hålla på" länge.

Julprydnader.

Till julrätter hörde "brunkål" och "långkål".

Julmat.

Förning till gille bestod ofta av en 4-5 snes

Förning.

(tjog) "puderkagor". Dessa gjordes av kavlad deg, som till klenor,

3246

och skuros ut i snett fyrkantiga stycken, smordes med smör och bakades på pannjärn med glöder på locket.

4

UNIVERSITETET
FOLKMINNESARKIV

ACC. NR. 3246

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Landskap: Upptecknat av: Helgesson, A. Kyrkoh.
Härad: Adress: Stehag
Socken: Berättat av
Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör Kyssa.

"Kyssa på kjolen" brukades för ej så länge sedan som tecken till ödmjukhet och tacksamhet. Gerda Appelgren minns, hur gamla gummor vid besök i prästgården "döko ned och kysste prostinnan på kjolen".

Kyssa på hand till tack förekommer ännu en och annan gång.

Inviten att "kyssa en i röven" eller i någon mån städat: "Kyss me där bak", var tecken till högsta grad av harm och förbittring.

Om "Generalskan" berättas, att hon kunde bli så obehärskad, att hon lät ovanstående fula invit åtföljas av den dråstickiska åtbörden att "fälla upp kjolen".